

MALTA

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
TONIO MALLIA**

Seduta tat-2 ta' Dicembru, 2004

Citazzjoni Numru. 90/2004

**Dr. Ann Fenech ghan-nom u in rappresentanza tas-
socjeta' Taljana Finaval SPA**

vs

**Dr. Louis Cassar Pullicino b'digriet tal-Qorti tal-24 ta'
Frar, 2004, u l-1 ta' Marzu, 2004, gie konfermat bhala
Kuratur Deputat nominat sabiex jirrappresenta s-
socjetajiet Scorpio Ship Management S.A.M.,
Ferentino Shipping Company Ltd, Itario Shipping
Company Ltd, Arthur George Ltd, Victoria
International Ltd**

Il-Qorti;

Rat ic-citazzjoni pprezentata mill-attrici *nomine* fil-5 ta'
Frar, 2004, li in forza taghha, wara li ppremettiet illi;

Is-socjeta' attrici Finaval u s-socjeta' konvenuta Scorpio Ship Management S.A.M., ilhom ghal xi zmien jaghmlu n-negozju bejniethom.

Matul l-ahhar xhur tal-2002, id-dirigenti tas-socjeta' attrici u Scorpio Ship Management S.A.M. kellhom diskussjonijiet bejniethom liema diskussjonijiet ikkulminaw f'offerta ta' bejgh ta' ishma fis-socjeta' "**Ship Co. B**" li ghamlet is-socjeta' Scorpio Ship Management S.A.M. lis-socjeta' attrici.

Din l-offerta kienet kontenuta fl-ittra tal-24 ta' Dicembru, 2002 (hawn annessa u mmarkata Dok AF1) u kienet tikkonsisti fis-segwenti:

a. Li s-socjeta' Scorpio Ship Management S.A.M. tramite z-zewg socjetajiet li kienet ser tikkrejja ghal ta' l-apposta u cioe "Ship Co. A**" u "**Ship Co. B**", tidhol f'zewg kuntratti ma' Samsung Heavy Industries tal-Koreja ghall-bini ta' zewg bastimenti godda.**

b. Illi qabel ma dawn il-bastimenti jkunu lesti ghad-delivery taghhom, l-ishma ta' "Ship Co. B**" jigu trasferiti u mibjugha lis-socjeta' rikorrenti Finaval liema socjeta' kienet marbuta li thallas lil Scorpio Ship Management S.A.M., il-prezz ta' dan il-bastiment gdid kif ukoll il-"**pre-delivery**" costs in kwantu kienu ta' "**Ship Co. B**".**

Din l-offerta giet accettata u wara ftit zmien hafna, beda l-involviment dirett tas-socjeta' attrici Finaval fil-bini tal-bastimenti l-godda. *Pero'* ghalkemm is-socjeta' li kienet innegozjat kollox baqghet Scorpio Ship Management S.A.M. il-kuntratti ma' Samsung Heavy Industries dahlu ghalihom iz-zewg socjetajiet li ikkrejat ghall-okkazjoni Scorpio Ship Management S.A.M. kif fil-fatt din kienet qalet li ser taghmel permezz tal-ittra taghha tal-24 ta' Dicembru fejn kienet irreferiet ghalihom bhala "**Ship Co. A**" u "**Ship Co. B**" liema socjetajiet gew iffurmati hawn Malta bhala Ferentino Shipping Company Ltd u Ilario Shipping Company Limited.

Kopja Informali ta' Sentenza

Minhabba l-ftehim li kien intlaq bejn is-socjeta' attrici u s-socjeta' konvenuta Scorpio Ship Management S.A.M. li s-socjeta' attrici tiehu l-ishma tas-**Ship Co B** qabel mas-Samsung Heavy Industries tispicca l-bini ta' dak il-bastiment relattiv, Scorpio Ship Management dejjem stiednet lil Finaval, is-socjeta' attrici, bhala is-sid eventwali tal-ishma ta' **Ship Co. B**, sabiex tippartecipa direttament fin-negozzjati fuq livell tekniku kif ukoll finanzjarju mal-bennejja tal-bastiment Samsung Heavy Industries.

Mill-bidi nett Scorpio Ship Management S.A.M. kienet qed tistieden lis-socjeta' attrici sabiex tippartecipa f'dawn il-laqghat (kopja ta' ittra hawn annessa u mmarkata Dok AF2).

F'din l-istess ittra Scorpio Ship Management S.A.M. allaccjat il-*"letter of Intent"* bejha *"for and on behalf of a nominee to be nominated by Scorpio Shipmanagement SAM"* u Samsung Heavy Industries, ghall-bini ta' zewg bastimenti godda.

Fl-istess gurnata u permezz ta' *e-mail* l-istess Scorpio Ship Management S.A.M. *technical department* baghtet lil Finaval l-*specifications* kollha tal-bastimenti (kopja hawn annessa u mmarkata AF3).

Komplew il-laqghat ma' Samsung fil-prezenza u bil-partecipazzjoni shiha tat-*team* tekniku tas-socjeta' attrici Finaval; is-socjeta' Scorpio Ship Management kontinwament tibghat lis-socjeta' attrici Finaval diversi pjanti ta' kostruzzjoni tal-bastiment ghall-kummenti u approvazzjoni taghha;

Fis-17 ta' Jannar, 2003 gew inkorporati f'Malti is-socjetajiet konvenuti Ferentino Shipping Company Ltd u Ilario Shipping Co. Ltd;

L-azzjonisti kemm ta' Ferentino Shipping Company Ltd u Ilario Shipping Co. Ltd huma identici u huma s-socjetajiet konvenuti Arthur George Ltd u Victoria International Ltd tal-Liberia;

Fil-21 ta' Jannar, 2003 Scorpio Shipmanagement baghtet permezz ta' *covering letter* (hawn annessa u mmarkata AF4), lis-socjeta' rikorrenti Finaval **kopji awtentikati** tal-kuntratti kunfidenzjali li hija kienet ghamlet ma' Samsung Heavy Industries ghall-bini taz-zewg bastimenti (hull 1467) u hull (1468) *tramite* iz-zewg "*nominees*" li hija kienet ikkrejat speċjalment ghall-okkazzjoni u *cioe'* s-socjetajiet Maltin Ferentino Shipping Co. Ltd u Ilario Shipping Co. Ltd.

B'hekk beda l-bini ta' hull 1467 u hull 1468 bl-intendiment li qabel ma dak il-hull li kien jappartjeni lil **Ship Co. B** (u *cioe'* jew dak ta' Ferentino Shipping Company Limited jew dak ta' Ilario Shipping Company Ltd), jigi komplut u "*delivered*", l-ishma ta' **Ship Co. B** jigu mibjugha u trasferiti lis-socjeta' attrici Finaval skond il-weghda ta' bejgh li kienet saret lilha, u minhabba liema wegħda komplet l-partecipazzjoni shiha teknika tas-socjeta' attrici.

Sfortunatament, zviluppaw xi differenzi ta' natura kummerċjali dwar xi negozju iehor bejn is-socjeta' attrici u Scorpio Ship Management S.A.M. liema differenzi gew elenkati fittra tal-21 ta' Mejju, 2003. (Kopja hawn annessa u mmarkata Dokument AF5). Izda fl-ahhar ta' din l-ittra, s-socjeta' attrici Finaval tissottolineja l-fatt li dawn id-differenzi ma kellhom x'jaqsmu xejn mal-facilita' li kellha hi sabiex tixtri l-ishma f' **Ship Co. B**.

Sfortunatament is-socjeta' Scorpio Ship Management S.A.M. donnha ma riditx tkompli bil-ftehim li kien intlahaq (dokument hawn anness u mmarkat AF6).

Nonostante diversi attentati li ghamlet is-socjeta' attrici sabiex tipperswadi lis-socjeta' Scorpio Ship Management S.A.M. biex izomm il-wegħda tagħha ta' bejgh, din baqghet izzomm il-posizzjoni tagħha.

Dan l-atteggjament tas-socjeta' konvenuta Scorpio Ship Management S.A.M. jammonta biss għal ksur tal-obbligazzjonijiet tas-socjeta' konvenuta Scorpio Ship Management S.A.M. versu s-socjeta' attrici, inkluż ksur ta' wegħda ta' bejgh fil-konfront tas-socjeta' attrici Finaval u

jaqgħa ukoll fit-termini komtemplati mill-ligi f'rtikolu 1357 tal-Kodici Civili.

Bhala konsegwenza tal-ksur tal-obbligi tas-socjeta' konvenuta Scorpio Ship Management S.A.M. li tbiegħ l-ishma fis-*Ship Co. B* li għandha interess fil-bastiment li għadu qed jinbena u *cioe'* għall-Ferentino Shipping Company Ltd jew għall-Ilario Shipping Company Ltd, is-socjeta' attrici sofriet u qed issofri danni konsiderevoli. Is-socjeta' attrici qed tghid "*għall-Ferentino Shipping Company Ltd jew għall-Ilario Shipping Company Ltd*", għaliex jiddependi fuq liema wahda minn dawn iz-zewg socjetajiet hija n-*nominee* li holqot is-socjeta' Scorpio Ship Management S.A.M. bhala is-**Ship Co. B** li l-ishma tagħha kellhom jigu mibjugħa u trasferiti lis-socjeta' attrici Finaval.

Talbu lill-konvenuti jghidu għaliex din l-Onorabbli Qorti m'għandhiex;

1. Tiddeciedi u tiddikjara li s-socjeta' konvenuta Scorpio Ship Management S.A.M. naqset mill-obbligi tagħha versu s-socjeta' attrici meta falliet milli tittrasferixxi l-ishma tas-socjeta' konvenuta Maltija Ferentino Shipping Company Ltd, jew tas-socjeta' konvenuta Maltija Ilario Shipping Co. Ltd. lis-socjeta' attrici u li l-istess socjeta' konvenuta Scorpio Ship Management S.A.M. kienet għaldaqstant obligata li tbigh u tittrasferixxi lis-socjeta' attrici l-ishma tas-socjeta' Ferentino Shipping Company Ltd jew Ilario Shipping Co. Ltd *stante* il-ftehim li kien hemm bejniethom.

2. Tiddikjara u tiddeciedi liema min Ferentino Shipping Company Ltd jew Ilario Shipping Co. Ltd hija dik is-socjeta' "*Ship Co. B*" li l-ishma tagħha, is-socjeta' konvenuta Scorpio Ship Management S.A.M. kienet obligat ruha li tittrasferixxi lis-socjeta' attrici.

3. Tiddikjara u tiddeciedi jekk dik is-socjeta' Ferentino Shipping Company Ltd jew Ilario Shipping Co. Ltd skond liema wahda minnhom hija *Ship Co. B*, għadiex is-sid tal-bastiment li għadu qed jinbena mis-socjeta' Samsung Heavy Industries tal-Korea.

4. Tordna lis-socjeta' konvenuta Scorpio Ship Management S.A.M. kif ukoll is-socjetajiet konvenuti Arthur George Ltd u Victoria International Ltd it-tnejn tal-Liberia, bhala azzjonisti tas-socjetajiet Ferentino Shipping Co. Ltd u Ilario Shipping Co. Ltd sabiex jittrasferixxu l-ishma ta' dik is-socjeta' Ferentino Shipping Co. Ltd jew Ilario Shipping Co. Ltd, skond liema wahda minnhom hija *Ship Co. B* u liema socjeta' ghada sid tal-bastiment li ghadu qed jinbena u dan fi zmien qasir u perentorju.

5. Tinnomina kuraturi deputati biex jirregistraw tali trasferiment tal-ishma tal-azzjonisti Arthur George Ltd u Victoria International Ltd fis-socjeta' Ferentino Shipping Co. Ltd, jew Ilario Shipping Co. Ltd skond liema wahda minnhom hija *Ship Co. B*, lis-socjeta' attrici.

6. Fin-nuqqas, tiddikjara u tiddeciedi li s-socjetajiet konvenuti solidalment jew min minnhom huma responsabbli ghad-danni sofferti mis-socjeta' attrici fl-eventwalita li Ferentino Shipping Ltd jew Ilario Shipping Ltd skond min minnhom hija *Ship Co. B* mhix illum sid il-bastiment li ghadu qed jinbena.

7. Tillikwida d-danni sofferti mis-socjeta' attrici fl-eventwalita li s-socjeta' konvenuta Ferentino Shipping Ltd jew Ilaria Shipping Ltd skond min minnhom hija *Ship Co. B* ma ghadiex is-sid tal-bastiment li ghadu qed jinbena mis-socjeta' Samsung Heavy Industries tal-Korea jekk hemm bzonn bin-nominazzjoni ta' periti nominandi.

8. Tikkundanna lis-socjetajiet konvenuti solidalment jew min minnhom ihallsu is-somma ta' danni hekk likwidati.

Bl-ispejjez u bl-ingunzjoni tas-socjetajiet konvenuti ghas-subizzjoni u b'rizerva ta' kull azzjoni ohra spettanti lis-socjeta' attrici.

Rat in-nota tal-eccezzjonijiet tal-konvenut *nomine* fil-kwalitajiet kollha premessi li in forza taghha huwa eccepixxa illi:

A It-talbiet attrici fil-konfront ta' Scorpio Ship Management S.A.M ("Scorpio")

1. Illi in linea preliminari din l-Onorabbli Qorti m'ghandhiex guriidizzjoni ghaliex minn dak kollu premiss fic-citazzjoni, jidher car illi l-ebda wiehed mis-sub-incizi tal-artikolu 742 tal-Kap. 12 ma jinkwadra ruhu fic-cirkostanzi tal-kaz. Bizzejjed jinghad illi kemm Finaval Spa u Scorpio Ship Management S.A.M. huma t-tnejn socjetajiet esteri, Scorpio mhijiex presenti hawn Malta, ma gewx assunti ebda obbligi fil-konfront ta' jew *da parti ta'* entitajiet Maltin u fuq kollox Scorpio ma ghandha l-ebda assi hawn Malta, inkluz ishma fiz-zewg socjetajiet l-oħra citati f'dan il-gudizzju.

2. Illi minghajr pregjudizzju għall-premess u għal dak li jirrigwarda l-ewwel talba tas-socjeta' attrici, din it-talba mhijiex sostenibbli fil-konfront ta' Scorpio ghaliex kif fuq spjegat, l-ishma fiz-zewg socjetajiet Maltin jappartjenu liz-zewg socjetajiet liberjani. Isegwi għalhekk illi Scorpio ma ghandha l-ebda ishma f'dawn iz-zewg socjetajiet u wisq anqas ghandha jedd li tassenja jew tiddisponi minn ishma li jappartjenu lil socjetajiet oħra li ghandhom ezistenza u personalita' guridika għal kollox awtonoma.

3. Minghajr pregudizzju għall-premess, il-ligi Maltija mhijiex il-ligi applikabbli għall-kaz in esami. L-allegat ftehim milhuq sar bejn zewg socjetajiet esteri barra minn Malta u li l-ezekuzzjoni tal-istess ftehim kienet intiza li ssir barra minn Malta. *In oltre* anke jekk għall-grazzja tal-argument din il-Qorti kellha taccetta l-applikabilita ta' l-artikolu 1357 tal-Kodici Civili, apparti l-fatt illi r-rekwisiti ta' dan l-artiklu ma gewx osservati f'dan il-kaz, lanqas ma jirrisulta illi l-korrispondenza skambjata bejn il-partijiet koncernati tista' titqies bhala wegħda ta' bejgh. Bizzejjed jitqies il-fatt illi l-oggett tal-vendita qatt ma gie identifikat bi kjarezza (huwa sottomess li riferenza għall-ishma ta' Shipco B ma tfisser xejn f'termini legali), u fuq kollox qatt ma gie spjegata b'mod car l-ammont tal-konsiderazzjoni għal tali trasferiment. Fuq kollox jekk wiehed jifli sew il-korrispondenza in kwistjoni, Scorpio dejjem għamlet il-pozizzjoni tagħha cara fis-sens illi dak li kien qed jigi

propost f'dak l-istadju kien ghal kollox preliminari u li effettivament kienu ghadhom ghaddejjin negozjati. L-intenzjoni taghhom kienet illi dak kollu li kien qed jigi diskuss jigi finalment rifless f'*Memorandum of Agreement* formali.

4. Illi kwantu ghas-sitt, seba' u tmien talbiet, dawn huma legalment insostenibbli *stante* li *a tenur* tal-istess kuntratt li sar ma' Samsung Heavy Industries, il-proprjeta' tal-bastiment li qed jinbena jibqa' tal-istess Samsung Heavy Industries sakemm jigi konsenjat u jithallas il-prezz. Isegwi ukoll ghalhekk illi dawn it-talbiet huma ghal kollox intempestivi.

5. Illi f'kull kaz it-talbiet attrici huma nfondati fil-fatt u fid-dritt.

B It-talbiet attrici fil-konfront ta' Ferentino Shipping Co Ltd u Ilario Shipping Co. Ltd.

1. Illi ghal dak li jirrigwarda t-talbiet attrici fil-konfront taz-zewg socjetajiet Maltin hawn indikati, it-talbiet attrici huma insostenibbli billi ma tesisti l-ebda relazzjoni guridika mas-socjeta' attrici u f'kull kaz l-ishma in kwistjoni jappartjenu lil socjetajiet ohrajn azzjonisti.

2. Illi minghajr pregudizzju ghall-premess, it-trasferiment tal-ishma fiz-zewg socjetajiet konvenuti huwa regolat mill-istatut ta' inkorporazzjoni (Memorandum & Articles of Association), f'liema statut gie regolat il-procedura li ghandha tigi applikata f'kaz illi xi azzjonista jixtieq jassenja l-ishma tieghu lil membru iehor jew favur terzi ohrajn. F'dan il-kaz iz-zewg socjetajiet konvenuti ma rcevew l-ebda "*Transfer Notice*" kif kontemplat fl-artiklu 2 tal-*Articles of Association* u fin-nuqqas ta' din il-procedura jew ta' xi ratifika, ebda trasferiment ta' ishma ma jista' jsir validament.

3. Illi minghajr pregudizzju ghall-premess, l-esponenti jecepixxu u jaghmlu taghhom ukoll it-tielet eccezzjoni sollevata minn Scorpio Ship Management S.A.M.

4. Illi kwantu ghas-sitt, seba' u tmien talbiet, dawn huma legalment insostenibbli *stante* li *a tenur* tal-istess kuntratt li sar ma' Samsung Heavy Industries, il-proprjeta' tal-bastiment li qed jinbena jibqa' tal-istess Samsung Heavy Industries sakemm jigi konsenjat u jithallas il-prezz. Isegwi ukoll ghalhekk illi dawn it-talbiet huma ghal kollox intempestivi.

5. Illi f'kull kaz it-talbiet attrici huma infondati fil-fatt u fid-dritt.

C It-talbiet attrici fil-konfront ta' Arthur George Limited u Victoria International Ltd.

1. Illi ghal dak li jirrigwarda it-talbiet attrici fil-konfront taz-zewg soċjetajiet leberjani, azzjonisti fis-soċjetajiet maltin Ferentino Shipping Company Ltd u Ilario Shipping Company Limited, it-talbiet attrici huma insostenibbli billi ma tesisti l-ebda relazzjoni guridika mas-soċjeta' attrici u f'kull kaz ebda wahda minn dawn is-soċjetajiet liberjani ma assumiet xi obbligi specifici fil-konfront ta' s-soċjeta' attrici relattivament ghall-ishma *in kwistjoni*.

2. Illi minghajr pregudizzju ghall-premess, anke f'kaz illi dina l-Qorti kellha tilqa' l-ewwel u/jew it-tieni talba attrici, s-soċjeta' attrici ma ghandha ebda dritt tesigi t-trasferiment tal-ishma favur taghha fin-nuqqas ta' ftehim jew weghda ta' bejgh espressament konkluz magghom.

3. Illi minghajr pregudizzju ghall-premess, it-trasferiment tal-ishma appertenenti liz-zewg soċjetajiet konvenuti huwa regolat mill-istatut ta' inkorporazzjoni (*Memorandum & Articles of Association*), f'liema statut giet regolata l-procedura li ghandha tigi applikata f'kaz illi xi azzjonista jixtieq jassenja l-ishma tieghu lil membru iehor jew favur terzi ohrajn. F'dan il-kaz iz-zewg soċjetajiet azzjonisti ma taw l-ebda "*Transfer Notice*" kif kontemplat fl-artiklu 2 tal-*Articles of Association* u fuq kollox ma ghandhom l-ebda hsieb li jiddisponu mill-imsemmija ishma u fin-nuqqas ta' din il-procedura jew ta' xi ratifika, ebda trasferiment ta' l-ishma ma jista' jsir validament.

4. Illi minghajr pregudizzju ghall-premess, l-esponenti jecepixxu u jaghmlu taghhom ukoll it-tielet eccezzjoni sollevata minn Scorpio Ship Management S.A.M.

5. Illi kwantu ghas-sitt, seba' u tmien talbiet, dawn huma legalment insostenibbli *stante* li *a tenur* tal-istess kuntratt li sar ma' Samsung Heavy Industries, il-proprjeta' tal-bastiment li qed jinbena jibqa' tal-istess Samsung Heavy Industries sakemm jigi konsenjat u jithallas il-prezz. Isegwi ukoll ghalhekk illi dawn it-talbiet huma ghal kollox intempestivi.

6. Illi f'kull kaz it-talbiet attrici huma infondati fil-fatt u fid-dritt u ghandhom jigu respinti bl-ispejjez.

Rat id-dikjarazzjonijiet guramentati tal-partijiet;

Rat il-verbal registrat fl-udjenza tal-14 ta' Mejju, 2004, fejn sar qbil li, f'dan l-istadju, l-Qorti tilimita l-provi u t-trattazzjoni fuq l-eccezzjoni ta' gurdizzjoni sollevata mis-socjeta' konvenuta Scorpio Ship Management;

Rat l-istess verbal fejn il-partijiet qablu li s-socjeta' estera attrici hija socjeta' registrata fl-Italja u m'ghandhiex sede gewwa Malta, u li s-socjeta' konvenuta Scorpio Ship Management hija socjeta' registrata fil-Principat ta' Monaco u mhiex prezenti f'Malta;

Rat in-noti tal-osservazzjonijiet skambjati bejn il-partijiet fuq l-eccezzjoni preliminari ta' nuqqas ta' gurdizzjoni ta' dawn il-Qrati;

Semghet it-trattazzjoni tad-difensuri fuq l-istess eccezzjoni preliminari;

Rat li l-kawza thalliet ghal-lum ghas-sentenza preliminari fuq l-ewwel eccezzjoni preliminari sollevati mis-socjeta' konvenuta Scorpio Ship Management S.A.M.

Ikkunsidrat;

Illi jirrizulta li bejn is-socjetajiet attrici u Scorpio illhom isiru negozji flimkien, u matul is-sena 2002 saru diskussjonijiet bejniethom dwar bini u bejgh ta' vapur. Eventwalment intlahaq xi ftehim bejn il-partijiet li gie inkorporat f'ittra li s-socjeta' Scorpio baghtet lis-socjeta' attrici fl-24 ta' Dicembru, 2002. Minn dak li johrog minn din l-ittra jirrizulta li l-ftehim kien jikkonsisti fis-segwenti:

Li s-socjeta' Scorpio, *tramite* zewg socjetajiet li kienet se tikkreja ghal ta' l-apposta, denominati ghal-fini tal-ftehim bhala "*Ship Co. A*" u "*Ship Co. B*", tidhol f'zewg kuntratti mad-ditta Samsung tal-Korea ghal-bini ta' zewg bastimenti godda;

Li qabel ma dawn il-bastimenti jkunu lesti ghad-*delivery*, l-isthma ta' "*Ship Co. B*" jigu trasferiti u mibjugha lis-socjeta' attrici versu korrisspettiv tal-prezz ta' dan il-bastiment il-gdid kif ukoll il-*pre-delivery costs* relattivi ghal dak il-bastiment.

B'dan il-mod, is-socjeta' Scorpio kellha tohloq kumpanija gdida biex tibni vapur ghas-socjeta' attrici, u qabel ma l-vapur ikun lest ghad-*delivery*, tittrasferixxi l-isthma fil-kumpanija l-gdida fuq isem is-socjeta' attrici, b'mod li l-kumpanija attrici, *tramite* l-kumpanija l-gdida, tkun is-sid tal-bastiment il-gdid.

Jidher li, fil-kors tax-xoghol, inqalghu xi differenzi bejn il-partijiet, u s-socjeta' Scorpio qed tirrifjuta li tittrasferixxi l-isthma tal-kumpanija l-gdida li holqot lis-socjeta' attrici. Iz-zewg socjetajiet il-godda li s-socjeta' Scorpio holqot biex tibni l-vapuri, gew iffurmati u registrati hawn Malta bl-isem ta' Ferentino Shipping Co. Ltd u Ilario Shipping Co. Ltd.; l-azzjonisti ta' dawn is-socjetajiet huma ta' nazzjonalita' Liberjana.

Is-socjeta' attrici qed titlob li, *a tenur* tal-ftehim, l-isthma tal-kumpanija Ferentino jew Ilario, dik li qed tibni u ghandha l-proprjeta' ta' "*Ship Co. B*", jigu trasferiti lilha biex b'hekk hi takkwista l-proprjeta' ta' dak il-bastiment verso l-korrisspettiv miftiehem. Fi ftit kliem, is-socjeta' attrici qed tissottometti li bejn il-partijiet kien sar konvenju

ghal bejgh ta' isthma f'kumpanija registrata hawn Malta, u qed titlob l-esekuzzjoni ta' dak il-konvenju.

Is-socjeta' Scorpio teccepixxi preliminarjament li l-Qrati Maltin m'ghandhomx gurdizzjoni jindahlu fil-materja, peress li l-kaz mhux wiehed li jaqa' li jista' jigi trattat u deciz mill-Qrati Maltin.

M'hemmx dubju li s-socjeta' attrici Finaval S.p.a. u dik konvenuta Scorpio huma t-tnejn socjetajiet esteri, li Scorpio mhijiex presenti hawn Malta, li ma gew assunti ebda obligi fil-konfront ta' jew *da parti* ta' entitajiet Maltin, u li s-socjeta' Scorpio ma ghandha ebda assi hawn Malta, lanqas isthma fiz-zewg socjetajiet Ferentino u Ilario, peress li jirrizulta li l-azzjonisti f'dawn iz-zewg kumpaniji huma Arthur George Limited u Victoria International Limited, it-tnejn socjetajiet registrati gewwa l-Liberia.

Is-socjeta' attrici qed tibbaza l-gurdizzjoni tal-Qrati Maltin *ai termini* tal-artikolu 742(c) tal-Kap. 12 tal-Ligijiet ta' Malta li, jipprexindi minn dak li jinghad fil-paragrafu precedenti, u jaghti gurdizzjoni li l-Qrati Maltin fil-konfront ta' "*kull persuna, f'kawza dwar hwejjeg li qeghdin jew li jinsabu f'Malta*".

Kif intqal mill-Onorabbli Qorti tal-Kummerc fil-kawza "Manduca noe vs Chetcuti noe" deciza fil-25 ta' Frar, 1993, ghalkemm dan il-motiv ta' gurdizzjoni jkun applikabbli l-aktar meta l-oggett tal-kawza jkun immobbli sitwat hawn Malta, *pero'*, jista' jkun il-kaz ukoll ta' mobbli, izda jehtieg li dak l-oggett li jkun jinsab Malta jkun "*innifsu l-meritu tal-kawza*".

Hekk ukoll fil-kawza "Scicluna vs Carbone", deciza mill-Onorabbli Qorti tal-Kummerc fid-29 ta' Novembru, 1884, intqal li "*la parola "cosa" nel suo piu' ampio significato e' tutto cio' che ha un valore di scambio, e, per essere piu' comprensivo, la legge si e' riferita a cose non solo situate, ma quelle semplicemente esistenti onde sono comprese non solo le cose materiali, o cose diconsi corporali, ma pure le cose immateriali che non si percepiscono da sensi ma hanno una esistenza*

Kopja Informali ta' Sentenza

intellettuale, come sarebbero un avviamento, un credito, o una pubblica estimazione di un commerciante, i titoli, i cheques per le cose che rappresentano, le obbligazioni e simili". (ara wkoll, "Xuereb vs Brincat", deciza mill-Onorabbli Qorti tal-Kummerc fil-11 ta' Gunju, 1979).

Isthma f'kumpanija huma kwejjeg mobbli b'definizzjoni espressa tal-ligi (artikolu 315(a) tal-Kodici Civili).

Is-socjeta' konvenuta tissottometti li l-meritu tal-kawza jikkoncerna allegat ksur ta' wegħda ta' bejgh, u ma tittrattax hwejjeg li proprjament jinsabu hawn Malta. Din il-Qorti ma taqbilx ma din is-sottomissjoni, u dan peress li l-oggett tal-allegat wegħda ta' bejgh huwa isthma f'kumpanija registrata, u *kwindi* prezenti, hawn Malta. L-isthma, li huma hwejjeg mobbli, jinsabu hawn Malta u l-Qorti tista' tordna li dawk l-isthma jigu trasferiti fuq terzi.

L-obbligazzjoni li assumiet is-socjeta' Scorpio mhix dik diretta li tittrasferixxi bastiment fuq isem is-socjeta' attrici, izda li tittrasferixxi biss l-isthma ta' kumpanija li hi holqot biex tibni l-vapur. Meta s-socjeta' Scorpio inkorporat dik il-kumpanija gewwa Malta, hija awtomatikament poggiet dik il-kumpanija taht l-iskrutinju tal-organi kompetenti Maltin, u meta hemm obbligazzjoni li qed tirreferi għal-isthma ta' dik il-kumpanija, dik l-obbligazzjoni titqies li qed tirreferi għal-oggett prezenti hawn Malta, u *kwindi* taht il-kontroll u gurdizzjoni tal-Qrati Maltin.

Il-fatt li l-azzjonisti ta' socjeta' Maltija huma residenti u domiciljati barra minn Malta, ma jnehħix il-gurdizzjoni ta' dawn il-Qrati, għax l-azzjonijiet nfushom ikunu jinsabu Malta. Hekk, per eżempju, fil-kawza "Mizzi vs Frendo", deciza mill-Onorabbli Qorti ta' l-Appell fit-30 ta' Ottubru, 1933, gie osservat li l-Qorti kellha gurdizzjoni tissindika r-registrazzjoni hawn Malta ta' *trade-mark* "*indipendentemente della rispettiva sudditanza e dal rispettivo domicilio dei contendenti*".

Il-Qrati ta' Malta għandhom gurdizzjoni li jinforzaw konvenju bejn zewg barranin meta l-oggett imwiegħed fil-konvenju (li jista' jkun bini jew oggett mobbli) ikun jinsab

fizikament hawn Malta, u hu dan li din il-Qorti qed tigi mitluba taghmel mis-socjeta' attrici.

Il-*"hwejjeg"* li huma l-meritu tal-kawza mhux il-bastiment li kellu jinbena, izda l-isthma f'kumpanija, u l-fatt li dik il-kumpanija tipposjedi bastiment huwa incidental. Fil-fatt, skond il-ligi, isthma f'kumpanija jitqiesu dejjem bhala mobbli, anke jekk dik il-kumpanija tkun tipposjedi biss bini immobbli, u dan peress li l-isthma f'kumpanija huma oggett differenti mill-propjeta' li dik il-kumpanija tkun tipposjedi. Hu maghruf li l-gurisdizzjoni tal-Qrati trid tigi radikata fil-mument tal-ftuh tal-kawza (ara "Montenaro Gauci vs Bickford", deciza mill-Onorabli Qorti tal-Appell fit-2 ta' Gunju, 1969) u hija bazata fuq it-talbiet kif dedotti mill-attur, u, f'dan il-kaz, dak li qed titlob is-socjeta' attrici huwa it-trasferiment ghal fuq isimha ta' hwejjeg li kienu jinsabu hawn Malta f'data li infethet il-kawza. Ghalkemm dan, illum, jista' ma jkunx aktar possibbli (minhabba li z-zewg kumpaniji Maltin gew *struck off* mir-Registru tal-Kumpaniji fis-26 ta' Frar, 2004), xorta wahda l-Qorti tibqa' kompetenti u dana peress li hu principju ta' dritt civili li meta l-obbligazzjoni principali ma tkunx ghada possibbli, dik il-Qorti li hi kompetenti tiddeciedi fuq l-obbligazzjoni principali, tista' tghaddi ghal-enforzar ta' dik l-istess obbligazzjoni b'mod sekondarju, u *cioe'*, b'ordni ghar-*risarciment* tad-danni (artikolu 1133 tal-Kodici Civili). L-obbligazzjoni li trid tittratta l-Qorti, *pero'*, hija wahda u l-istess; f'dan il-kaz din hija l-allegata weghda ta' bejgh ta' isthma ta' kumpanija registrata hawn Malta u li kienet ghada tezisti meta giet intavolata l-kawza. Il-Qrati Maltin ghandhom gurisdizzjoni jisthargu fuq obbligazzjoni ta' dan it-tip. Din il-Qorti taghmel referenza wkoll ghad-decizjoni moghtija mill-Onorabli Qorti ta' l-Appell fit-28 ta' Lulju, 1987, fil-kawza fl-ismijiet "Ellul vs Valenzia noe", fejn il-Qorti qieset li ghandha gurisdizzjoni tiddetermina kwistjoni bejn zewg persuni mhux residenti f'Malta, meta l-meritu tal-kaz kien jittratta depozitu bankarju lokali, u dana allavolja dak id-depozitu kien gie zbankat sa meta giet istitwita l-kawza.

Il-Qorti taghmilha cara li, f'dan l-istadju, hi mhiex qed tintinterpreta jew taghti xi tifsira lil allegat ftehim bejn il-

partijiet, ghax dan irid jigi diskuss u trattat fi stadju ulterjuri. Il-gurisdizzjoni tal-Qorti, *pero'*, tiddependi mill-vertenza kif komcepita mill-attur, u, f'dan il-kaz, is-socjeta' attrici qed tallega li s-socjeta' Scorpio obligat ruhha li tittrasferixxi a favur taghha isthma f'kumpanija li hija registrata Malta. Il-Qrati Maltin ghandhom gurisdizzjoni jisthargu din il-kwistjoni.

Il-fatt li s-socjeta' Scorpio m'ghandhiex azzjonijiet fil-kumpanija lokali mhux daqshekk rilevanti. Is-socjeta' Scorpio obligat ruhha li tittrasferixxi isthma li hi stess registrat fuq isem haddiehor hawn Malta. Issa trid tara hi kif se twettaq dik l-obbligazzjoni li assumiet; debitur ta' obbligazzjoni ma jistax jahrab mill-esekuzzjoni tal-istess billi jallega li issa saret impossibbli, meta kien hu stess li wassal ghal-*"impossibilita"* tal-esekuzzjoni. Skond is-socjeta' attrici, is-socjeta' konvenuta Scorpio obligat ruha li tohloq kumpanija gdida u wara, tittrasferixxi l-isthma tal-kumpanija 'l gdida fuq isem is-socjeta' attrici. La darba holqot dik il-kumpanija hawn Malta, il-Qrati ta' Malta ghandhom gurisdizzjoni jissindikaw dan il-ftehim li allegatament jolqot *"oggett"* li jinsab hawn Malta, u s-socjeta' konvenuta ma tistax tahrab minn dan l-istharrig billi targumenta li ma rregistratx l-isthma fuq isimha. La darba, fil-ftuh ta' dawn il-proceduri, l-isthma *in kwistjoni* kienu registrati hawn Malta, il-gurisdizzjoni tal-Qrati Maltin tinsab radikata.

Ghaldaqstant, ghar-ragunijiet premissi, tiddisponi minn dan il-kwezit billi tichad l-eccezzjoni preliminari sollevata mis-socjeta' konvenuta Scorpio Ship Management S.A.M., u tqies li dawn il-Qrati ghandhom gurisdizzjoni jittrattaw dan il-kaz, u *kwindi*, tordna l-prosegwiment tal-kawza.

L-ispejjes konnessi ma' din id-decizjoni jithallsu mis-socjeta' konvenuta Scorpio Ship Management S.A.M.

< Sentenza In Parte >

Kopja Informali ta' Sentenza

-----TMIEM-----